

nost těchto právních jednání měla býti podmíněna okolností, že do 60 dnů od zabavení pohledávky nebude o dlužníkově jmění zahájeno vyrovnací řízení, takže by jeho zahájením pozbyla účinnosti, a kdyby vymáhající věřitel pro to musil vyčkati vypršení lhůty té, by se svou pohledávkou (§ 316 ex. ř. a § 1396 obč. zák.) mohl bezpečně nakládati. Věc se má obdobně, jako kdyby byl dlužník věřiteli dluh, pro který oddělné právo bylo založeno, před zahájením vyrovnacího řízení zaplatil, aneb kdyby výtěžek za věc postiženou oddělným právem a v exekuci dražbě prodanou byl býval rozdělen před zahájením vyrovnacího řízení. V žádném z těchto případů nelze oddělné právo — exekucí nabýté, ale nyní takto již zaniklé — prohlásiti dodatečně zrušením exekuce za zrušené a na věřiteli, jenž na jeho základě došel zaplacení, snad žádati, by jím získanou částku pro domnělou neplatnost svého oddělného práva vrátil. (Srovn. k tomu Bartsch-Pollakův komentář § 12 pozn. 20-30 vyr. ř. a § 12 pozn. 28 a 15 úp. ř.).

Čís. 6331.

Žalobu obce proti bývalému starostovi o náhradu škody, vzniklé ze správy obecního hospodářství jest pro tento krát odmítnouti, dokud nebylo o povinnosti žalovaného k náhradě právoplatně rozhodnuto dohlédacím úřadem. Řízení nelze za tím účelem přerušiti.

Patří sem též žaloba o náhradu škody proti bývalému starostovi, jenž bez řádného dozoru svěřil obecní peníze obecnímu zřízení.

(Rozh. ze dne 5. října 1926, R I 615/26.)

Obec v Čechách domáhala se na svém bývalém starostovi náhrady 6 640 Kč, ježto prý dal vyzvednouti 6.640 Kč u berního úřadu obecním strážníkem V-em, za něhož ručí, a jenž peníze neodvedl do obecní pokladny. K námitce nepřípustnosti pořadu práva soud prvního stáda žalobu odmítl, rekursem u soudu námitku nepřípustnosti pořadu práva zamítl. Důvody: Dle tvrzení žaloby byla způsobena škoda nedostatečným dozorem na strážníka V-a. Prvý soud opíraje se o ustanovení §u 5 (4) zákona z 12. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n. vyhověl námitce nepřípustnosti pořadu práva a žalobu odmítl. S názorem tímto nelze souhlasiti. V projednávaném případě nejedná se o náhradu škody z nesprávnosti při zařazování příjmu a vydání do každoročního rozpočtu a z nesprávnosti účtů, nýbrž o škodu nedostatkem dozoru na zřizence obce. Takovou škodu co do způsobu vymáhání nelze posuzovati dle §u 5 (4) cit. zákona, dle kterého o povinnosti ku náhradě škody má rozhodnouti bezprostřední úřad dohlédací a teprve na základě jeho o výši náhrady řádný soud, při čemž jest soud výrokem dohlédacího úřadu o povinnosti k náhradě škody vázán, nýbrž dle §u 66 obec. zřízení, který odkazuje takovou škodu na pořad práva, aniž stanoví, že dříve o právním důvodu žaloby má rozhodnouti dohlédací úřad. K uplatňování takového nároku je ovšem třeba, aby úřady samosprávné se vyslovily

o tom, zda a v jakém směru je tu porušení povinnosti se strany starosty obce a by se stalo usnesení obecního výboru, že pro toto porušení má býti vznesen náhradní nárok proti starostovi, poněvadž tu jde o věc, která nepatří ku obyčejné správě jmění (§ 31 (5) obec. zřízení). Požadavkům těm bylo vyhověno, když provedena byla u obce okresní správní komisí revise obecních účtů a dle revise nedostává se 6.589 Kč 55 h a žalovaný následkem toho byl s úřadu starostenského sesazen. V plné moci pak zástupci žalující obce dané uvedeno jest, že obecní zastupitelství uděluje mu plnou moc k podání žaloby na starostu (žalovaného) pro zpronevěření V-a, z čehož plyne, že stalo se usnesení obecního výboru, by škoda ta byla na žalovaném vymáhána.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu s tím, že se žaloba odmítá pro tentokráte.

Důvody:

Nelze sdíleti stanovisko rekursního soudu, že v projednávaném případě jest pořad práva podle §u 66 obecního zřízení pro Čechy přípustným, protože se nejedná o náhradu škody z nesprávného sestavení rozpočtu nebo nesprávného složení účtu, nýbrž o škodu vzniklou nedostatečným dozorem na zřizence obce. Podle §u 16 odst. (5) a (7) tak zvané finanční novely (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n.), kterým změněn byl částečně § 66 obecního zřízení pro Čechy, platí obdobně o vymáhání škody ze správy obecního hospodářství vůči starostovi a členům obecního zastupitelství ustanovení §u 5 (4) a (5) této novely, to jest k rozhodnutí o povinnosti k náhradě škody jest povolán dohlédací úřad a soud na základě výroku dohlédacího úřadu rozhoduje toliko o výši škody. Podle údajů žaloby a přednesu žalobkyně domáhá se žalující obec na žalovaném jakožto bývalém starostovi náhrady škody, vzniklé tím, že prý žalovaný zanedbával své povinnosti ohledně obecního hospodářství, neobstarával patřičně příjem a výdaj obecních peněz, že ponechal to obecnímu zřizenci V-ovi, aniž na něho dohlédal; jde tedy ve sporu o náhradu škody, vzniklé ze správy obecního hospodářství. Platí tudíž o vymáhání této škody ustanovení § 16 odst. (6) a (7), pokud se týče § 5 odst. (4) a (5) zmíněné novely a nikoli § 66 obecního zřízení pro Čechy a, dokud není o povinnosti žalovaného k náhradě škody pravoplatně rozhodnuto dohlédacím úřadem, což, jak nesporno, se dosud nestalo, nelze zažalovaný nárok uplatňovati pořadem práva. Uznal tudíž první soud na nepřípustnost pořadu práva správně a bylo jeho usnesení obnoviti. Jen co se týče odmítnutí žaloby, nelze s prvním soudem souhlasiti potud, pokud byla žaloba odmítnuta vůbec. Vzhledem k tomu, že podle §u 16, pokud se týče § 5 odst. (4) a (5) uvedené finanční novely soud o výši nároku jest povolán rozhodovati, bylo-li na povinnost k náhradě škody dohlédacím úřadem uznáno, a v žalobě uplatňována jest i určitá výše škody, bylo žalobu odmítnouti pro nepřípustnost pořadu práva toliko pro tentokrát. K názoru žalující obce, že nebylo žalobu odmítnouti, nýbrž řízení jen až do rozhodnutí dohlédacího úřadu o povinnosti k náhradě škody přerušiti (§ 190 c. ř. s.), nelze

prisvědčiti. Je-li pořad práva nepřipustným, nelze o žalobě řízení vlastně ani zahájit a přerušení řízení nemá tudíž místa.

Čís. 6332.

Odpůrčí nárok v úpadku.

Předpokladem odporovatelnosti podle § 28 čís. 1 konk. ř. jest důkaz, že úpadce předsevzal právní jednání v úmyslu druhé straně známem, zkrátiti své věřitele. Stačí, že dlužník jednal s úmyslem, poškoditi třeba své budoucí věřitele, nebo že jednal aspoň ve vědomí, že je svým jednáním zkracuje, ať již měl na mysli některé určité neb všechny věřitele, nebo neurčité. Žalobce nemusí prokazovati, že z právního jednání úpadcova vzešla skutečně věřitelům škoda.

(Rozh. ze dne 5. října 1926, Rv I 442/26.)

Dne 20. října 1917 byla uzavřena trhová smlouva mezi dětmi Adolfa T-a, Františkem T-em a Vilemínou T-ovou jako kupujícími, a Adolfem K-em jako prodávajícím, dle níž František T. a Vilemína T-ová koupili dům čp. 266 s pozemky za 77.000 Kč, převzali hypoteční dluhy 29.832 Kč 62 h a zbytek 47.167 Kč 38 h zaplatili hotově. Tento zbytek daroval Adolf T. svým dětem. V roce 1923 byl na jmění Adolfa T-a vyhlášen úpadek. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se správce úpadkové podstaty na Františku T-ovi a Vilemíně T-ové výroku, že darování 47.167 Kč 38 h, poskytnuté jim Adolfem T-em, jest vůči úpadkové podstatě bezúčinným a že žalovaní jsou povinni zaplatiti úpadkové podstatě 47.167 Kč 38 h. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Je tu dvojí právní jednání, jednak smlouva trhová mezi žalovanými a Adolfem K-em, jednak smlouva darovací mezi žalovanými a jejich otcem Adolfem T-em. Tomuto darování žalující strana odporuje podle §u 28 čís. 1 konk. ř. Odpor může setkat se s úspěchem jenom tehdy, prokáže-li se, že Adolf T. měl v úmyslu darem zkrátiti své věřitele a že úmysl ten byl jeho dětem znám. Podle §§ 244, 865 obč. zák. mohou nezletilci právní jednání, které jest k jejich prospěchu, aniž by se k něčemu zavazovali, platně uzavřiti sami bez zástupce. Bylo proto na žalující straně, by prokázala jednak, že Adolf T. daroval na zaplacení nedoplatku kupní ceny 47.167 Kč, 38 h svým dětem v úmyslu, by zkrátil své věřitele, a že tento úmysl byl dětem znám. Nesporně jest, že tehda Adolf T. obchodních dluhů neměl, tehdy obchodovalo se jen za hotové anebo dokonce platilo se předem. Daroval-li v roce 1917 nedoplatek trhové ceny dětem, neznamená to nic, není to uschováním, zatajením, či zašantročením majetku vzhledem ku pozdějším milionovým položkám, nejsou to machinace na úkor věřitelů, kterých Adolf T. tehdy ani neměl, a nemá to vztahu a nemůže ani míti k tomu, že teprve roku 1923 byl vyhlášen na jmění Adolfa T-a úpadek. Jisto jest, že Adolf T., darovav 47.167 Kč 38 h neměl úmyslu poškoditi věřitele, a proto nemohly ani obdarované děti tento jeho úmysl znáti. Kdyby se však před-